

SXEDIO.J52

7.9.1962: Ο ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ ΓΙΩΡΚΑΤΖΗΣ ΕΚΔΙΩΧΝΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ, ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΟ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟ, ΤΟΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΟ ΛΑΓΟΔΟΝΤΗ

Ο αξιωματικός της Αστυνομίας Γεώργιος Λαγοδόντης ήταν υπεύθυνος του Ειδικού Κλάδου του Τμήματος Πληροφοριών όπως ονομαζόταν τότε η Υπηρεσία Πληροφοριών του Υπουργείου Εσωτερικών που είχε τους δικούς του πράκτορες και δρούσε σχεδόν ανεξάρτητα από την υπόλοιπη υπηρεσία.

Σε κάποιο στάδιο ο Γιωρκάτζης έκρινε ότι ο Λαγοδόντης έπρεπε να φύγει από τη μέση κι έτσι οργάνωσε με συνωμοτικό τρόπο την εκδίωξη του.

Έτσι διοχέτευσε στο Λαγοδόντη την πληροφορία ότι ένα πλοιάριο με Τούρκους που μετέφερε όπλα θα έφθανε το βράδυ της 7ης Ιουνίου 1962 στην περιοχή της Καρπασίας.

Ο Λαγοδόντης συγκρότησε μια μικρή ομάδα αστυνομικών και ξεκίνησε για τη συγκεκριμένη αποστολή.

Εκείνο που δεν γνώριζε όμως είναι ότι ενώ αυτός κατευθυνόταν στο Καρπάσι ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης είχε στα χέρια του ένταλμα Δικαστηρίου για τη διενέργεια έρευνας στο σπίτι του.

Το σπίτι του Λαγοδόντη, σύμφωνα με κάποιο συνεργάτη του Γιωρκάτζη, έμοιαζε με απόρθητο φρούριο. Ενοπλοι άνδρες του φρουρούσαν τις εισόδους και για να μπει κάποιος μέσα χρειαζόταν τη συγκατάθεση τους ή τη συγκατάθεση του Λαγοδόντη, αλλά θα έπρεπε να περάσουν πρώτα από διαδοχικές πόρτες μέχρι να φθάσουν κοντά του.

Ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης τέθηκε επικεφαλής της επιχείρησης συνοδευόμενος από τον αρχηγό του Τμήματος Πληροφοριών της Αστυνομίας Γεώργιο Γεωργιάδη και άλλους αξιωματικούς και άνδρες της Αστυνομίας.

Στο σπίτι του Λαγοδόντη βρίσκονταν μερικοί συνεργάτες του. Κι όταν ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης

κτύπησε την πόρτα αυτοί δεν του αρνήθηκαν.

Τον ακολούθησαν οι υπόλοιποι αστυνομικοί, οι οποίοι, στρώθηκαν στη δουλειά.

Υστερα από ενδελεχή έρευνα η Αστυνομία βρήκε μέσα στο σπίτι σύμφωνα με τις πληροφορίες των εφημερίδων της εποχής:

ΠΡΩΤΟ : Τσεκ τουρκικής τράπεζας.

ΔΕΥΤΕΡΟ: Χίλιες πεντακόσιες λίρες σε πεντόλιρα.

ΤΡΙΤΟ : Δίπλωμα του τελευταίου βρετανού κυβερνήτη της Κύπρου Σερ Χιου Φουτ προς το Λαγοδόντη, για τις υπηρεσίες που αυτός πρόσφερε στη Μεγάλη Βρετανία.

ΤΕΤΑΡΤΟ : Δυο πιστόλια.

Αξίζει να αναφερθεί ότι ο Λαγοδόντης, που ήταν πληροφοριοδότης της ΕΟΚΑ, είχε παρασημοφορηθεί από τον Σερ Χιου Φούτ σε ειδική τελετή που έγινε στο Κυβερνείο πριν από την αναχώρηση του από την Κύπρο.

Τα όσα βρεθηκαν δεν ήταν παράνομα, αλλά ο Γιωρκάτζης ανακάλυψε κάτι για να διωξει το Λαγοδόντη.

Κι αυτό δεν άρχισε να ρθεί. Τα λαγωνικά του Γιωρκάτζη αμολύθηκαν στη συνέχεια για να βρουν στοιχεία εναντίον του. Ο Λαγοδόντης δεν ήταν πεντακάθαρος.

Σύμφωνα με την εφημερίδα ΜΑΧΗ της 8ης Ιουνίου η Αστυνομία εξασφάλισε καταθέσεις γυναικών, που διατηρούσαν κακόφημους Οίκους και χαρτοπαικτικές λέσχες, σύμφωνα με τις οποίες, πλήρωναν στο Λαγοδόντη, χρήματα για να τις προστατεύει από μηνύσεις της Αστυνομίας.

Όταν ο Λαγοδόντης επέστρεψε στο σπίτι του από την αποτυχημένη επιχείρηση στην Καρπασία, τον ανέμενε ο Γεώργιος Γεωργιάδης που τον οδήγησε στον Υπουργό Εσωτερικών.

Υστερα από αρκετή συζήτηση ο Λαγοδόντης δέχθηκε να υποβάλει την παραίτηση του και αναχώρησε την αυγή της επομένης για την Αγγλία.

Ανάμεσα στα όσα βρήκε η Αστυνομία,

πληροφορείτο η εφημερίδα MAXH του Νίκου Σαμψών, ήταν και η ύπαρξη σχεδίου για δολοφονία τόσο του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη όσο και του Νίκου Σαμψών ως και άλλων κυπρίων για δημιουργία χάους.

Ακόμα αποκαλύφθηκε, σύμφωνα με την ίδια εφημερίδα, ότι ο Λαγοδόντης ήταν πράκτορας της Ιντέλιντζενς Σέρβις στην Κύπρο παρά τη σημαντική θέση που κατείχε στην Αστυνομία.

Εγγραφε σχετικά η εφημερίδα στην έκδοση της στις 9 Ιουνίου 1962:

" Η MAXH είναι σε θέση να αποκαλύψει σήμερα υπεύθυνα ότι από την πορεία των ανακρίσεων σε σχέση με την υπόθεση Λαγοδόντη, ο οποίος παραιτήθηκε και αναχώρησε χθες την 2αν μεταμεσονύκτιο στην Αγγλία, προέκυψαν τα εξής σοβαρότατα στοιχεία, τα οποία διερευνώνται από τις αρμόδιες αρχές, σε συνδυασμό με τα πορίσματα της διεξαχθείσης έρευνας στην οικία του παραιτηθέντος αστυνόμου, της οποίας ηγήθηκε αυτοπροσώπως ο Υπουργός Εσωτερικών Πολύκαρπος Γιωρκάτζης:

ΠΡΩΤΟ: Αποκαλύφθηκε σκευωρία, η οποία θα οδηγούσε στη δολοφονία του Υπουργού Εσωτερικών κ. Γιωρκάτζη και ανθρώπων του περιβάλλοντος του και στη δολοφονία του διευθυντού της MAXHΣ κ. Νίκου Σαμψών και αγωνιστών φίλων και συνεργατών του.

ΔΕΥΤΕΡΟ: Αποκαλύφθηκε άλλο σχέδιο, το οποίο θα τίθετο σε εφαρμογή παράλληλα με την προώθηση των πιο πάνω δολοφονιών, για τις οποίες υπάρχουν σοβαρές ομολογίες. Το σχέδιο αυτό αφορούσε την πρόκληση σύγχυσης και εσφαλμένων εντυπώσεων για τον κύκλο των δολοφονιών, ώστε να μετατεθούν αλλού οι υποψίες και να προκληθεί αλληλοσπαραγμός μεταξύ πατριωτικών δυνάμεων, με τη φρικτή προοπτική διεύρυνσης του σπαραγμού σε γενικότερο εμφύλιο αιματοκύλισμα.

ΤΡΙΤΟ: Διαπιστώθηκε ότι πράκτορες της Ιντέλιντζενς Σέρβις με την οποία, όπως εμφανίζεται από πιστοποιητικό του Φουτ, ο παραιτηθείς Λαγοδόντης διατηρούσε στενούς δεσμούς, εξύφαιναν

απο καιρού σχέδια εμφυλίου αιματοκυλίσματος με απότερο σκοπό να εξυπηρετήσουν ιμπεριαλιστικούς σκοπούς εκμεταλλευόμενοι το χάος, το οποίο θα προέκυπτε.

Υπάρχουν επίσης ενδείξεις κατά τις οποίες ο Λαγοδόντης φέρεται ως αρχηγός της Ιντέλιντζενς στην Κύπρο.

ΤΕΤΑΡΤΟ: Διαπιστώθηκαν επαφές του Λαγοδόντη με βρετανούς πράκτορες στους οποίους από την πορεία των ανακρίσεων που διεξάγονται προκύπτει, ότι αυτός έδιδε πληροφορίες όπως επίσης και σε Τούρκους εξστραμιστές.

Επίσης διαπιστώθηκε ότι ο Λαγοδόντης είχε επαφές με ξένες δυνάμεις. Κατά μια μάλιστα πληροφορία από έγκυρη πηγή, πρόκειται να ζητηθεί από την Κυπριακή Κυβέρνηση η αναχώρηση από την Κύπρο διπλωμάτη ξένης χώρας, του οποίου το όνομα φέρεται συνδεδεμένο με ενέργειες και επαφές του Λαγοδόντη.

ΠΕΜΠΤΟ: Διαπιστώθηκε ότι ο Λαγοδόντης κατέβαλλε μηνιαίως σε ένα από τους πράκτορες του ποσό **115** λιρών και ποσό **20** λιρών στον πατέρα του πράκτορα του, τα ποσά δε αυτά καταβάλλονταν από ταμείο που είναι άγνωστο στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Όλα αυτά εξετάζονται υπο το πρίσμα των τελευταίων εξελίξεων στην Κύπρο. Βεβαίως παραμένει το ερώτημα της κοινής γνώμης "γιατί ο παραιτηθείς και αναχωρήσας αστυνόμος δεν κλήθηκε ενώπιον της δικαιοσύνης".

Στο ερώτημα αυτό μπορούμε να απαντήσουμε υπεύθυνα και προς καθησύχαση της κοινής γνώμης, ότι πρὸς διασφάλιση ύψιστων συμφερόντων από μια δημόσια εμφάνιση της όλης υπόθεσης, τα οποία ύψιστα εθνικά συμφέροντα επέβαλαν προσεκτικότερο χειρισμό του θέματος Λαγοδόντη επελέγη η οδός της αποδοχής της παραίτησης του, η οποία συνοδευόταν με την ουσιαστική απέλαση του που επακολούθησε παρά τα προσωπικά αισθήματα αγανάκτησης, τα οποία προκάλεσε η αποκάλυψη της σκευωρίας δολοφονιών που προαναφέρθηκε.

Σε επίρρωση των πιο πάνω είμαστε σε θέση ν' αποκαλύψουμε ότι ανώτερος λειτουργός της Βρετανικής Αρμοστείας στην Κύπρο, το όνομα του οποίου κατέχουμε, ανέπτυξε έντονη δραστηριότητα για την υπόθεση Λαγοδόνη και ζήτησε εξηγήσεις για την απέλαση του".

Περίπου αυτή ήταν και η επίσημη εξήγηση που δόθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών δύο μέρες μετά την επιχείρηση εναντίον του Λαγοδόνη και την απέλαση του:

" Κατόπιν πληροφοριών ότι ο Αξιωματικός του Τμήματος Πληροφοριών της Αστυνομίας Γεώργιος Λαγοδόνης ενείχετο σε πράξεις ανάρμοστες με το αξίωμα του, με εντολή του Υπουργού Εσωτερικών, έγινε αιφνιδιαστική έρευνα στην οικία του ως άνω αξιωματικού.

" Κατά την έρευνα αυτή βρέθηκαν ποσό χρημάτων, διάφορα έγγραφα ως και δυο πιστόλια που κατείχε νόμιμα, ως αποδείχθηκε εκ των υστέρων.

" Ο Λαγοδόνης κλήθηκε να δώσει ορισμένες εξηγήσεις σε σχέση με τη διαγωγή του. Οι εξηγήσεις όμως που έδωσε θεωρήθηκαν μεν ικανοποιητικές, από απόψεως κοινού ποινικού δικαίου, αλλά δεν ήταν ικανοποιητικές από απόψεως τάξεως.

" Συνεπώς καμιά ποινική δίωξη δεν ήταν δυνατό να ασκηθεί εναντίον του κατα τη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα.

" Σε τέτοιες περιπτώσεις η ενδεδειγμένη διαδικασία είναι να τεθεί ο αξιωματικός σε προσωρινή διαθεσιμότητα, μέχρις ότου Επιτροπή που θα διορισθεί για το σκοπό όπως διερευνήσει τις διάφορες κατηγορίες υποβάλει την έκθεσή της.

" Όταν αποδειχθούν οι κατηγορίες ο αξιωματικός αυτός θα υπέκειτο σε μια από τις ακόλουθες κυρώσεις: Υποβιβασμός βαθμού, πρότιμο, επιτίμηση, παύση.

" Ο κ. Λαγοδόνης προτίμησε να υποβάλει παραίτηση από τη θέση του, η οποία έγινε αποδεκτή.

" Η παραίτηση του αξιωματικού αυτού υπό τις

συνθήκες αυτές συνεπάγεται, βάσει των κανονισμών που ισχύουν, απώλεια σύνταξης, φιλοδώρηματος και οποιωνδήποτε άλλων ωφελημάτων, τα οποία θα δικαιούτο, όταν θα αφυπηρετούσε κανονικά από την υπηρεσία.

" Η αποδοχή της παραίτησης του ήταν η αυστηρότερη τιμωρία, η οποία και μπορούσε να επιβληθεί βάσει των στοιχείων που προέκυψαν.

" Το Υπουργείο Εσωτερικών με τον τρόπο που ενήργησε πιστεύει ακράδαντα ότι έδρασε προς το συμφέρον της πολιτείας και για την ηρεμία του λαού".

Εξ άλλου ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας Κρίτων Τορναρίτης, αναφερόμενος στις εξουσίες και τα καθήκοντα για την υπόθεση Λαγοδότη δήλωσε:

" Σύμφωνα με το Σύνταγμα ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας είναι υπεύθυνος για όλες τις ποινικές δίωξεις για αδικήματα που διαπράχθηκαν.

" Δεν είναι έργο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας η ανάκριση για εξιχνίαση των αδικημάτων που διαπράχθηκαν ή η ενδεικνυόμενη ενέργεια προς πρόληψη της διάπραξης τέτοιων και της τηρήσεως της εννόμου τάξεως. Τα καθήκοντα αυτά εμπίπτουν στην αρμοδιότητα άλλων οργάνων και αρχών στη Δημοκρατία.

" Στην υπόθεση Λαγοδότη, από όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα δεν δικαιολογείτο ποινική δίωξη, άλλως ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, δεν θα δίσταζε να δώσει οδηγίες για άμεση ποινική δίωξη του εάν οι αποδείξεις που προσάγονται και τα στοιχεία θα δικαιολογούσαν τέτοια ενέργεια".

Έτσι ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης "ξήλωσε" τον πανίσχυρο άνθρωπο του των Μυστικών του Υπηρεσιών και τον ανάγκασε να αυτοεξορισθεί στην Αγγλία απ' όπου πολλές φορές προσπάθησε να πείσει για την αθωότητά του και ότι ήταν πάντα καθαρός, χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Ούτε ο Πρόεδρος Μακάριος στον οποίο

απευθύνθηκε δεν θέλησε ποτέ ν' ασχοληθεί μαζί του και ο Λαγοδόντης μετέβη στην Αγγλία χωρίς να έχει προσφύγει τη δικαιοσύνη για να αποδείξει ότι ήταν άδικο ή σκευωρία εκείνα που του καταμαρτυρήθηκαν τότε.

Κι έτσι το θέμα Λαγοδόντη αφέθηκε να ξεχασθεί παρά τις επανειλημμένες διαψεύσεις των κατηγοριών από τον ίδιο.